

Kutatási összefoglaló

A DemNet az „Új szereplők a pénzpiacon” műhelymunka előkészítéseként kutatást végzett a civil és a pénzügyi szektor szereplőinek kapcsolatáról. A kutatás fókuszába a teljes költségmegtérüléssel való tervezést (Full Cost Recovery – FCR) helyeztük, mely egy eszköz lehet a hosszú távú szervezeti fenntarthatóság eléréséhez. A jelentés azt vizsgálja, milyen okai lehetnek annak, hogy a non-profit civil szervezetek nem kívánnak és/vagy nem tudnak a pénzügyi szektorra támaszkodni, amikor „többrétegű”, a működés teljes költségének megtérülésére összpontosító tervezésbe fognak.

A DemNet 1996 óta tartó, a civil szektort célzó fejlesztő munkájának tapasztalatai alapján azt látjuk, hogy civil szervezetek bevételi forrásai nem kellően diverzifikáltak, nagy a függőségük egy-egy forrástól, ami Magyarországon elsősorban az állami pályázati forrásokat jelenti – a pályázati struktúra miatt pedig jelentős súllyal bír a projekt-alapú finanszírozás. Több szervezetnél is azt tapasztaltuk, hogy problémát jelent a projektekkel nem szorosan kapcsolatban álló költségeik elszámolása, fedezése. Másrészt mivel a kifizetések nehézkesek, többen kényszerülnek a szerződésben vállalt tevékenységük elvégzéséhez valamilyen áthidaló hitelt felvenni, alternatív finanszírozási módot találni. Az utó- és részfinanszírozású pályázatok esetében viszont sem számolhatóak el a hitel költségei. Bár a jelenlegi pályázati rendszerrel kapcsolatban fenntartásokat fogalmaztak meg a banki szférában (kifizetések felfüggesztése, késedelmessége), kutatásban megkérdezettek úgy vélik, hogy a pályázati önerőhöz biztosított bankgarancia, illetve a megnyert pályázatokra igényelt áthidaló kölcsön területe lehet a kezdete a nonprofit szektor és a bankszektor együttműködésének. Mindkét oldalról elhangzott, hogy a lehetséges jövőbeli együttműködés fontos feltétele, hogy a két szektor több információval rendelkezzen a másiról, annak működéséről, valamint hogy a civil szervezetek pénzügyi ismereteinek, tudásának bővítése sok szempontból javíthatja a két szektor közötti kommunikációt.

A civil szektorral kapcsolatban talán a legnagyobb dilemma a bankoknál, hogy kereskedelmi bankként profitot, eredményességet kell felmutatniuk – számukra sokkal könnyebb, ha elkülönítik, mik az üzleti céljaik, az üzletpolitikájuk és ezen felül miről szólnak a társadalmi felelősségvállalás programjaik (CSR – corporate social responsibility). A civil szektorba történő befektetés, hitelezés területén nehezen tudnak a megtérülésre elemzéseket, kalkulációkat végezni. A hazai kereskedelmi bankok számára jelenleg a civil szektor nem jelentkezik olyan volumenű ügyfélként, amely számára speciális pénzügyi konstrukciókat dolgozna ki, elsősorban CSR programjaikon keresztül kapcsolódnak hozzájuk aktívabban.

A kutatás során kitértünk arra is, vajon minőségbiztosítási rendszerek bevezetése a civil szektorban segítené-e a bizalomhiányos állapot oldását, ám ezt illetően felmerültek kételyek – a pénzügyi szervezetek számára ez nem feltétlenül jelent további garanciát hitelképességük mérlegelésekor. Mégis lehet jelentősége abból a szempontból, hogy javítja a szervezet önértékelését, nagyobb „önbizalommal”, saját működése átlátható rendszerének ismeretében biztosabb alapokon léphet fel mind a bankok, mind az egyéb partnerek felé.

A civil szektor számára leginkább a kiterjedt vidéki fiókhálózattal rendelkező takarékszövetkezetek jelentik a pénzügyi partnert: az alapítványok, szövetkezetek körében végzett interjúkból kiderült, hogy a nagy részük igény esetén kapott likviditási hitelt (folyószámlahitelt) számlavezető takarékszövetkezetétől. Ugyancsak fontos szereplő az első magyar közösségi bank, a MagNet Bank, mely a korábban takarékszövetkezeti pénztárként működő HBW Express átalakulásával jött létre. A bank a profitorientált működésében igyekszik megfelelő helyet találni a nonprofit szektornak, egy kiegészítő gazdasági stabilitást adó lábként tekint a civil ügyfelekre (Közösségi Adományozási Program, kedvezményes civil számlacsomag).

Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány (DemNet)

Foundation for Development of Democratic Rights (DemNet Hungary)

Apáczai Csere János u. 1. IV/40., Budapest 1052 Hungary, Tel: +36 1 411-0410, 411-0411 Fax: +36 1 328 0874
info@demnet.org.hu www.demnet.hu